

V. I. U. Lenjin je „skovao“ pojam privilegirane nacije. Pod tim pojmom podrazumjevao je male, razvijene i otvorene zemlje u Europi. Svjesne svojih ograničenja [\[1\]](#) one su ih pretočile u razvojnu šansu na čemu su, potom, ustrajno radile. Kako im je nacionalno tržište bilo malo tako su, po prirodi stvari, morale igrati „svjetsku“ igru; pioniri današnje globalizacije. Tako te tzv. privilegirane nacije baštine jednu ili više multinacionalnih kompanija koje su aktivni dio svjetskog procesa globalizacije. Što više one se, imajući u vidu globalni pristup od svog nastajanja, osjećaju kao „kod kuće“. Međutim, to nije priča koja je nastala u prošlom stoljeću. Uvijek su male zemlje bile „veliki“ igrači. Spomenimo staru Atenu, Kartagu, Veneciju, Genovu, itd., koje su obilježile vrijeme u kojem su djelovale. Prve dvije su pokleknule kada su postale imeperilaističke sile. Veneciju i Genovu je „potopilo“ otkriće amerike 1492. Godine. Toliko za uvod.

Čudo zvano Švicarska nastalo je padom Napoleona. Prije toga dijelila je, uz svoje posebnosti, sudbinu njemaca, francuza i talijana bivajući tek prolazna stanica rastućem protoku roba i ljudi. Imajući u vidu dominantnu ulogu poljoprivrede i stočarstva Švicarska nije obećavala ništa posebno. Ipak, ograničenja s obzirom na konfiguraciju tla i vremenske uvjete značajno je unaprijedio, kao proces, odnose tamošnjih stanovnika. Načelo uzajamnosti valja pripisati upravo švicarcima. Oni su uspostavili osiguranje kakvim ga danas poznajemo. Oni su aktivni sudionik tzv. rajnskog modela privređivanja. I tako dalje.

Ocjenjuje se da će Švicarska 2010. U Godini povećati BDP za 2,8% te u 2011. Godini za 2,0%. Rast BDP-a određen je u prvom redu porastom industrijske proizvodnje koja raste po gotovo dvostruko većoj stopi. Pri tome, na žalost onih koji su podigli krediti u švicarskim francima, inflacija je manja od 1% što ne čudi ima li se u vidu da je švicarski franak „izvozni proizvod“. Na kraju prošle godine za dolar je trebalo izvodjiti 0,95 švicarski franaka, a godinu prije 1.03. Stopa nezaposlenosti, izuzmemo li daleki istok, vrlo je niska i iznosi 3,6% što je gotovo tri puta manje nego u eurozoni.

Još uvijek navedeno, reći ćete, nije ništa tako čudesno. Slažem se. Ne budite nestrpljivi upravo dolaze čudesne stvari.

Očekivano, za mudru zemlju, Švicarska bilježi suficit robne razmjene nešto manje od 20 milijardi dolara. Međutim, saldo na tekućem računu platne bilance iznosi fantastičnih, neusporedivih, jedinstvenih u odnosu na druge zemlje, gotovo 80 milijardi dolara [\[2\]](#). Razlika od 60 milijardi odnosi se na saldo usluga, dohotka (priliv po osnovu investicija u inozemstvu), te saldo transfernih plaćanja. Ima li se u vidu činjenica da suficit na tekućem računu platne bilance predstavlja izvoz štednje možemo reći da je Švicarska zemlja koja postaje rentijer na globalnoj

razini

[3] .

Da bi se potpunije identificirali navedeni podaci dodajmo podatak da spomenuti suficit na tekućem računu platne bilance iznosi više od 11% BDP-a - sada je sve jasno radi se o čudu.

Švicarska [4] ima uravnoteženi proračun jer je očekivani deficit svega 0,4% BDP-a.

I konačno, tekuća kamatna stopa iznosi 0,17% (sic!), a kamatna stopa na desetogodišnje obveznice – pazite – 1,62%.

Izgleda nevjerojatno, zar ne?

---

[1] Nije neprimjereno navesti stav Vlatka Mačeka, navodim po sijećanju, „dok se moćni svađaju mali moraju biti kuš i ako treba sakriti se pod stol“.

[2] Uspredbe radi Njemačka ima suficit trgovačke bilance 212 milijardi dolara, ali suficit na tekućem računu platne bilance iznosi 180 milijardi dolara.

[3] Usput rečeno, već sam pisao na ovim stranicama da je Švicarska, mjereno per capita, najveći investitor u svijetu ukoliko izostavimo male zemlje bliskog istoka koje leže na nafti.

[4] Švicarska spada među zemlje sa najnižom poreznom presijom, posebice ako se uspoređuje po dohotku per capita. Ovdje je potrebno napomenuti, da se ne zaboravi, da je Švicarska zemlja rajnskog modela privređivanja pa je niža porezna presija od, recimo, SAD-a zaista impresivna.